

DIARI CATALÀ

POLITICH Y LITERARI

REDACTAT EN LAS QUATRE PROVINCIAS DE CATALUNYA

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ.

EN BARCELONA, Carrer de Fernando, 32, 1.er
 EN GIRONA, Llibreria de Dorca, Plassa de la Constitució, n.º 9.
 EN LLEYDA, Plassa Constitució, 21, ent.º
 EN TARRAGONA, Rambla Sant Joan, n.º 58.
 SUCURSAL EN GRACIA, Devant del Teatro, diposit de màquines de cusir.

Dimecres 30 de Mars de 1881

SANTS DEL DIA.
 S. Joan Climach ab.
 QUARANTA HORAS.
 EN BARCELONA: Iglesia del Palau.—EN GIRONA: Iglesia de Sant Lluch.—EN LLEYDA: .....
 EN TARRAGONA: .....

PREUS DE SUSCRIPCIÓ.

EN BARCELONA, un mes. . . . . 5 rals.
 EN GIRONA, LLEYDA Y TARRAGONA, un mes. . . . . 6 „
 DEMÉS PUNTS D' ESPANYA, un trimestre. . . . . 20 „
 ESTRANGER (unió postal), id. . . . . 40 „

Espectacles.

PUBLICHS.

TEATRO PRINCIPAL.—20.ª d' abono.—Torn par.—A benefici de la primera tipla senyora Concepció Prades, se posara en escena la opereta *Bocaccio*, y en lo primer entreacte cantarà la beneficiada, 1ª Aria de la ópera *Faust*—Entrada 3 rs.—A dos quarts de nou.

GRAN TEATRO DEL LICEO.—Funció per avuy 30.—1.ª representació de la ópera *La Favorita*, baix la direcció del distinguit Mtre. Cav. Eusebi Dalmau.—En aquesta ópera se fan las supresions de costum y ademés los ballables.—Entrada 1'98 ptas. Quint pis 1 pta.—A las 8.
 Demà dijous, última representació de la ópera *Traviata*.

TEATRO DEL CIRCO.—Avuy, *La dama de las Camelias*.—Entrada 2 rs.
 Se enseja *La abadia del Rosario*.

TEATRO ROMEA.—Societat Romea.—Funció per avuy dimecres. Lo drama català en 4 actes *Joan Blancas*.—Entrada á localitats 3 rs. Id. al 2.º pis 2 rs.—A las 8.

Demà dijous.—Teatro Català.—La aplaudida comedia en 3 actes *Dins Mallorca* y la paròdia *Lo Xiu... Xiu...*
 Se despatxa en Contaduria.

CIRCO ECUESTRE BARCELONES.—Plassa de Catalunya.—Menajería Oriental.—Esposició Zoológica.—Fieras, micos, cabras y gossos sabis.—Avuy no hi ha funció. demà dijous una d'extraordinaria á benefici delas tan aplaudidas artisas germanas Ghiglio.

PARTICULARS.

SOCIETAT JULIAN ROMEA.—Teatro Romea.—Avuy dimecres.—3.ª funció d' abono.—Estreno en aquesta Societat del drama català en 4 actes *Joan Blancas*.—Localitats y vales en la confiteria del Liceo, Peluquerias de Pepe y Trullós; tenda de Tió, (Plateria, 46); Sombrerería de Costa y Relletjeria de Cortés, (Sant Pau, 1)

TARRAGONA.—TEATRO PRINCIPAL.—Companya de Sarsuela.—Dia de Moda.—Círcul de Tarragona.—Funció per avuy dimecres.—2.ª série.—6.ª d' abono.—1.ª representació en aquesta temporada de la sarsuela en 3 actes, *Un tesoro escondido*, de sempenyada per las Stas. Rosales y Llorens y lo Srs. constanti, Miró, Brú y Más y coro general.
 Entra-da 2 rs.—A dos quarts de nou.

Reclams.

VENDA. Gran posada pera vendre, darán rahó.—Jaume Giralt número 40, Taberna,

FOTOGRAFIAS

DE PUIGCERCÓS,

tretas directament sobre 'l terreno per lo fotografo de Lleyda senyor Manetes.

Las de placa se venen al preu de duas pessetas y mitxa, en la llibreria de Teixidó y Parera, 6, Pi, 6.

Lo producte net, se destina á la suscripció á benefici de Puigercós.

TARJETAS

para direccions y anuncis de 6 á 12 rs. 100. Milers de cromos novetat para invitacions y programas. Esquelas funerarias. Paper y sobres impresos casi de franch. Plassa Sant Miquel, 3.

VENEREO

Sa curació es prompta radical y segura, sense mercuri copaiva ni altrás preparacions perjudicials, per medi del XAROP ANTI-VENEREO DEL DR. CASASA.—Gonorreas, llagas, tumors, dolors, estrenyiments; lo vénereo, en fi, en totas las sevas formas, per crónich que siga, se cura prompte y bé ab aqueix inimitable Xarop, exclusivament vegetal.—Vegis lo prospecte.—Dirigirse al Dr. CASASA en sa GRAN FARMACIA plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

IMPORTANT.

LLEY DE ENJUICIAMENT CIVIL de 3 de febrer de 1881, que regeix desde 1.º de Abril de 1881, ampliada, anotada y precedida d' una breu ressenya de las principals accions civils per D. M. N. Navarro Amandi. Son preu 16 rs.
 Se trovan exemplars en l' establiment de D. Joseph Solé, Rambla de Sant Joan, 58, TARRAGONA.

50 TAPINERIA 50

LA LUCIA
 Fábrica de cotillas

BALADAS

PER

PERE DE PALOL.

Forma un elegant volúm en octau edició elzeveriana, se ven al preu d' una pesseta.

PUNTS DE VENDA.

BARCELONA: Eudalt Puig, Llibreter. Plassa nova.
 GIRONA: Llibrerias de Dorca y Franquet.

HERPES

sarna, escrófulas, y demés humors, aixis interns com externs. No descuydar que 'l Rop anti herpètic de Dulcamara compost del Dr. Casasa, es l' únich que 'ls cura radicalment, sens que donguin senyal d' haber existit.—Vegis lo prospecte.—Unich deposit.—Gran Farmacia del doctor Casasa, plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

ANTIGA TINTORERIA

DEL CENTRO

Llibreteria 13, y sucursal Escudellers, 56.

Se tenyeix y renta la roba de caballer ab tota perfecció. Especialitat en tenyir tota classe de sederias.

Llibreteria, 13, y Escudellers, 56.

LA EMPERATRIZ

3. Escudellers Blancs 3.

Secció d' economia DOMESTICA.

PREUS corrents á la menuda dels articles

de consum domèstich, en los mercats de Barcelona en lo dia d'ahir.

Carns, despulles y tocino, sense variació.

Pescaterias.—*Mercat del demati.*—Mercat assortit de llagostins que 's venian á 6 rals la tersa; calamarsos y pagell á 5, congria á peseta, com també la llagosta; llus de 24 á 30 quartos, móllaras á 20, tunyina á 18, rap y surell á 16, y sardina á 10.

SUSCRIPCIÓN

A FAVOR DELS AUTONOMISTAS QUE ESTÁN SUFRINT CONDEMNIA EN LOS PRESIDIS D'ÁFRICA.

	Ptas.	Cts.
Suma anterior	834	08
Joseph Salarich. (De Granollers).	50	
Marcelino Juvany. Id.	5	
Rafel Camps. Id.	50	
Ramon Canudas. Id.	25	
Ramon Gual. Id.	25	
Joan Rulet. Id.	25	
Miquel Paytuvi. Id.	50	
Joan Coll. Id.	1	
Marcelino Perellach. Id.	1	
Manel Coll. Id.	1	
Felip Perez. Id.	1	
Joan Homs. Id.	25	
Esteve Espina. Id.	50	
Valenti Planell. Id.	50	
Pere Coromina. Id.	2	
Joseph Tapias. Id.	50	
Peré Argilaga. Id.	50	
Francisco X. Flaquer. Id.	250	
Francisco Torras. Id.	50	
Jacinto Martorell. Id.	25	
Sadurni Comas. Id.	50	
Miquel Claramunt. Id.	50	
Francisco Camilo. Id.	25	
Total.	Pesetas.	854'08

Secció de Noticias

BARCELONA 30 de Mars.

SESSIO DEL AJUNTAMENT.

A las quatre de la tarde d'ahir celebrá sessió ordinaria lo nostre Ajuntament baix la presidència de don Francisco de Paula Rius y Taullet.

Llegida l'acta de la sessió anterior siguié aprobada per unanimitat.

Demanaren la paraula pera formular mocions lo senyors Coll y Pujol, Amat y Formosa y Cabot, y 'l senyor President los hi la concedí pera 'l final de la sessió.

Se acordá autorisar á la companyia de la tranvia de Barcelona á Sans pera que colouqui en sos cotxes l'aparato salva-vidas inventat per son director, dintre del plasso de quinze dias. També quedá acordat ordenar á las demás companyias de la capital que colouquessin dits aparatos ab arreglo al modelo construít en los talleres de la tranvia de Sans, introduhinthi las modificaciones que 's cregan convenientes, en conformitat ab lo dictámen que l'Ingenier gefe de vialitat y conduccions va emetre sobre tal objecte.

S'acordá també la publicació del balans format per la comissió primera, ó siga la de Hisenda, sens perjudici de estudiar los medis pera millorar la situació económica municipal.

Lo senyor Madorell feu una proposició incidental sobre dit dictámen respecte al estat de las cantitats invertidas en obras realizadas per la anterior administració municipal. Després d'una llarga discussió s'acordá que 'l dictámen ab la proposició incidental passés á la comissió primera pera que l'estudiés.

Se llegí l'estat de las deudas municipals, las quals donan una suma de 18.282.939'33 pesetas, además de un milió que 's considera cobrable en los ingresos.

Se presentá la dimissió del regidor don Cecili Gallissá, acordantse no admétreli, per no estar ben fundada.

Se llegiren duas comunicacions del regidors senyors don Joseph Santonja y don Joan Roca, demanant respectivament tres mesos y dos de llicencia pera atendre á sas ocupacions, lo qual se acordá accedirhi.

Se doná compte de las obras que 's practican per millorar las condiciones de la escola pública de la Riera de Sant Joan, acordantse suspendre las classes mentres durin las obras.

Se presentá un dictámen en lo qual se declaraba que la concessió de permisos pera pintar lletreros, portas sortints y altres de poch interès se poguessin concedir per l'Alcalde á proposta de la comissió respectiva y no haber d'estar subjectes al torn pera aprobarse en sessió d'Ajuntament com fins are s'habia practicat. Ab aquest sistema s'evitan moltas molestias als solicitants y 'ls permisos poden ser concedits en sis ó set dias. S'aprobá 'l dictámen sense discussió.

Ab motiu de una comunicació del Capitá general respecte á la construcció de una mansana situada en los terrenos de la ex-Ciudadela, s'acordá nombrar pera representar al Ajuntament a prop del Ram de Guerra, al senyor tinent d'Alcalde don Joan de Maza y al Síndich senyor Escuder.

Lo senyor Cabot presentá una moció demanant que 's declarés aviat si al sortir l'Ajuntament en Corporació debia usar la banda ó la medalla.

Després d'estar suspesa la sessió per cinch minuts, se procedí á la elecció dels regidors que han de ocupar algunas delegacions vacants, resultant elegits.

Pera la delegació de la Casa de Misericordia.—Don Ignasi Sampere, Don Cayeta Casamitjana.

Pera la Comissió executiva del Foment de la Producció Espanyola, al objecte de perpetuar la memoria del Excm. senyor don Joan Güell.—Don Anton Cortada.

Pera la Delegació prop de la Junta local de primera Ensenyansa.—Don Joseph Joan Cabot.

Terminada la votació, atés lo adelantat de la hora, s'aixecá la sessió. Eran quarts de vuit.

«La Renaixensa» y Puigcerdós.

Lo nostre colega *La Renaixensa* se ha prés tant á pit llo de Puigcerdós, que fins se permet donar una tremenda filpica als seus colegas y á la Junta de fills de la provincia de Lleyda que va organisarse en Barcelona.

Amichs de que las cosas quedin en lo seu verdader lloch, debem fer algunas observacions al nostre colega, que en lo seu afany de passar devant dels altres, s'ha convertit no en lo defensor, sino en lo *caballero andante* del poble que s'enfonsa.

En primer lloch, *La Renaixensa*, posantse al devant dels altres y obrant ab precipitació, no ha fet res mes que impossibilitar ó dificultar l'èxit de la suscripció pública. Los redactors del nostre colega y sos amichs van anar de casa en casa á demanar suscripcions pera figurar en sas llistas. No creu *La Renaixensa* que la cosa hauria donat mes resultats, essent no sos redactors, sino la Junta de lleydans la que hagué trucat á las portas de la gent poderosa de Barcelona? Ara ja está fet, y gracias á *La Renaixensa*, la junta trovará moltas portas tancadas.

La Renaixensa es molt jove, y per aixó s'ha precipitat en la qüestió de Puigcerdós, logrant sols perjudicar als mateixos que volia afavorir. Ab tots los seus esforços ha reunit una cantitat regular, y ja que vol dedicarla? A fer un edifici *provisional*, que serveixi de *Casa municipal, d'escola y d'iglesia*. Donchs bé; á Puigcerdós no hi ha ajuntament ni mestre, puig que no es districte municipal, de manera, que tot lo que farà *La Renaixensa* per Puigcerdós será una iglesia, que per res se necessitará, puig que si 's fa 'l poble nou al peu de la montanya tindran ja la sos habitants de Palau.

Si *La Renaixensa* hagués tingut un poch més d'experiencia, hauria imitat l'exemple de sos colegas. S'hauria adherit á la Junta nombrada, y á ella hauria entregat lo que hagués recullit, sense *forsar la máquina*. La Junta, per sa part, hauria estudiat la cosa y hauria

destinat los fondos á remediar verdaderas necessitats.

Además, *La Renaixensa* ha de saber que la Junta nombrada está trevallant sense precipitació,—perque no fa com lo nostre colega,—y com que coneix la cosa sab que no es tant urgenta. La Junta espera 'ls datos que té demanats, y luego obrará ab perfecte coneixement de causa.

Tot aixó 'ns tocaba dir á nosaltres, que vam ser dels primers en respondre á la excitació dels pobres de Puigcerdós, per lo que reasumint, farem constar á fi de que los interessats ho sapien lo següent:

Primer. Que la exclusiva que ha volgut atribuhirse *La Renaixensa*, lluny d'afavorir, ha perjudicat l'èxit de la suscripció pública en Barcelona.

Segon. Que sa precipitació l'ha portada á oferir destinar las cantitats recaudadas á cosas que no 's necessitan, posantse completament en ridicol. Y 'l ridicol puja de punt, per quan lo DIARI CATALA desde 'l primer moment va donar detalls sobre 'l barri, no 'l poble de Puigcerdós, ab lo qual dit estava que no necessita Casa municipal ni escola.

Tercer. Que á pesar dels entrebanchs de *La Renaixensa*, la Junta nombrada trevalla y no parará fins á proporcionar al poble de Puigcerdós auxilis mes eficassos que la construcció d'una iglesia que no necessita.

Després de lo dit, convensis *La Renaixensa* de que no es tant fácil com li sembla dirigir filpicas á sos companys en la premsa.

Certámen en honor de Calderon

Los catedráticos de la Universitat é Institut provincial, anuncian un certámen en honor del preclar Calderon de la Barca ab motiu de la próxima celebració del segon centenari del autor de «La vida es sueño.»

Segons las condiciones del cartell sols serán admesos en lo certámen los alumnos matriculats; las composicions que deurán ser en castellá, serán admesas en la secretaria de la Universitat, antes de las 12 del dia 10 de Maig, emplant las fórmulas de costum; y dintre del plech tancat, á mes del nom y apellidos del alumno, deu posarshi le número de matrícula d'una de las assignaturas que cursi.

Los certámens serán dos: un, al qual sols hi podrán concorre los alumnos de l'Universitat y l'altre sols per los del Institut.

Temas del certámen de l'Universitat: primer.—Exámen del drama y auto sacramental titulat, «La vida es sueño.»—Segon.—Oda en honor y alabansa de 'n Calderon.—Tercer.—Romans sobre un epissodi de la vida d'aquest poeta.

Temas del certámen del Institut: primer.—Exámen del lletgnatje, estil y métrica de 'n Calderon.—Segon.—Décimas en alabansa del mateix poeta.

Carreteras.

Referintse á un suello que publicarem lo dia 11 del corrent mes, ne publica un altre *El Criterio Bergadan* del 27, en que fa constar la inexactitut dels conceptes que en aquell se consignaban, que, fundadament per altra part, espera serán per nosaltres rectificats. Debem per lo tant, manifestar que als pochos dias de aparegut lo nostre suello, se 'ns dígué per persona ben informada y amiga nostra, que no era cert lo que per referencia habiam consignat, y aixis ho hauriam fet constar desde luego; pero vulguerem enterarnos de tots los detalls pera procedir ab tota imparcialitat.—Dels nostres informes resulta, donchs, que en efecte, las *alcantarillas* á qual reconstrucció s'ha procedit, foren derribadas per los contractistas, una per ordre del ingenier senyor Palau, y un altra per lo mateix constructor, que observá en l'obra de la referida *alcantarilla* algun moviment degut á las humitats, plujas y jeladas que habian impedit sa consolidació.

Queda per lo tant desfet aqueix error, en quant als motius que l'originaren, y satisfet nostre desitx de que per part del ingenier senyor Palau y ajudant senyor Vilanova se exercís una completa vigilancia en las construccions de caracter provincial, puig d'altre modo podria resultarne perjudicat y molt, l'erari que administra la Diputació.—Molt nos plau poguer ferho aixis constar.

Centenari de 'n Calderon.

Habent sigut admesa la dimissió que D. Lluís Mesa va presentar del càrrech de vocal de la Comissió que ha de representá l' Institut provincial d' aqueixa ciutat en las festas del segon Centenari de 'n Calderon de la Barca, ha sigut nombrat en son lloch, D. Lluís G. Claramunt.

Estrenos.

Avans de que s' acabi la temporada en lo teatro del Circo, que será á últims del mes de Maig, se estrenarán encara tres produccions: *La abadia del Rosariu* y *La mendiga del Manzanares*, que ja están en ensaig, y una catalana, anomenada *De la Seca à la Meca* que se representarà després de Pasqua. La companyia pasará durant l' estiu à Saragossa à càrrech de la mateixa empresa del Srs. Prats y Perelló.

Funció de benefici.

Demà à la nit se verificarà en lo Circo Equestre, una escullida funció à benefici de las notables artistas GERMANAS GHIGLIO, en la qual ditas senyoretas executarán sos mes arriscats y difícils exercicis en lo trapeci.

Es d' esperar que atesas las simpatias que s' han conquistat, la funció 's veurà molt concorreguda.

A reclamar.

Don Joan Prats y Rodés ha demanat permís à la Arcaldia pera establir un servey de letrinas per lo sistema inodoro, y per instalar los dipòsits respectius ab las dependencias de la «Societat Higiénica Barcelonesa», en uns terrenos lindants en sos extrems ab la Riera de Mayoria, à la entrada y camí de las Pedreras, situats en lo limit occidental del terme de aquesta ciutat. Y don Eusebi Güell ha sollicitat permís pera instalar un generador de vapor de quarta categoria ab destino à la industria d' estampats en l' interior de un solar del carrer de Caspe, número 65.

Los senyors que 's creguin perjudicats per las concessions expressadas, poden presentar sas reclamacions en lo negociat quart de la Secretaria del Ajuntament, en lo terme de quinze dias.

Certámens.

La secció Catalanista de la «Juventut Católica» ja ha publicat la llista de las composicions rebudas pera 'l certámen anual d' aquella societat.

En cambi, de las que s' han enviat als Jochs Florals no se 'n ha donat compte, pero la compensació d' aquest retard, descuit ó lo que sia se troba en que ja de boca en boca 's diu ab certa seguritat quinas serán las composicions distingidas y quins son sos autors.

Trasllat als adjunts que estiman la festa poética y no volen que decaigui.

Un altar exposat.

Ahir en lo carrer de 'n Gignás, en casa del ebanista senyor Benito Marimont hi havia exposat lo altar que lo batalló de cassadors de Tettuan ha fet construir, per celebrá missade campanya.

La sencillesa y bon gust lo fan recomenabla.

Sobre la associació d' anuncis.

Ahir va presentarse en la nostra Redacció don Tomás Lletget (fill), en la qualitat d' agent de la Associació anunciadora que s' está formant, y va manifestarnos que la tal associació no 's proposa la anunciació exclusiva dels productes estrangers, sino tant sols la exclusiva d' anunciació en certs periódichs, ab objecte d' evitar las falsificacions.

Al mateix temps va oferirnos que 'ns entregaria un exemplar dels Estatuts socials, ab objecte de que poguem enterarnos.

Nos en enterarém, y darem compte de lo que resulti als nostres lectors, als que demanem sospenguim lo judici fins à coneixe los detalls de la qüestió. Aixís ho exigeix la justicia de que som amants.

No pol judicarse una qüestió sens haber escoltat à las duas parts.

Gossos en la Ciutadela.

Fa tres ó quatre dias en la plassa principal de la Ciutadela un gossàs que junt ab altres sempre volta per allí, donant tal mossegada à un subjecte que se li endugué lo tros de carn que pogué agafar ab la boca.

Aquest fet s' ha reproduhit allí mateix varias vegadas sense habershi posat esmena: ¿Que durará gayre aixó senyors militars?

Vetllada en «La Violeta.»

Lo dissapte passat va dar un' altra de sas vetlladas la simpática societat Catalanista del carrer de Ponent.

La gran sala de que disposa, adornada convenientment, va omplirse de gom à gom, dominant entre la concurrencia lo sexo femeni.

Lo programa escullit y ben executat com sempre; los assistens, acostumats ja à tant civilisadoras festas, van sortir completament satisfets d' una vetllada feta agradable per la música y la poesia.

Un nou aplauso à «La Violeta,» quals socis son dels que volen anar endevant sempre.

Crónica criminal.

En una fundició de ferro del carrer de Borrell, se descubrí ahir à la matinada, una porta fracturada, demostrant tots los indicis de un robo projectat. Per fortuna los lladres sols s' emportaren una escopeta de dos canons.

Aussiliats.

En la casa de socorro del districte quart, foren aussiliadas ahir: una noya que tenia una contusió gravé al cap à consequència d' haber caigut de un entressuelo al carrer; una dona que en barallas rebé duas feridas contusas al front y un jove estudiant ferit del dit.

En la casa del districte de las Dressanas si gué curada una dona que havia rebut algunas bastonadas en la cara.

Corporacions.

Ateneo Lliure de Catalunya.—Aquest centro celebrarà sessió pública avuy à las nou del vespre en la qual lo sociódon Fermil Villamil disertará sobre lo següent tema «Capital y trevall; sos antagonismes en la historia; Necessitat de relacionar y armonisar aquets dos poderosos agents de la producció.»

GIRONA 30 de Mars.

Pluja.—Avans d' ahir aprop de las cinch de la tarde caigué un fort ruixat que durá cosa de mitxa horeta, serenantse 'l cel completament, poch rato després. Lo temps no está encare ben sentat, y es probable que torni à plourer.

La Diputació provincial.

Aquesta corporació celebrarà sessió ordinaria lo dia primer del próxim mes d' Abril.

Reunió.—Pera 'l dissapte que vé, dia 2 d' Abril, están convocats en la sala de sessions del Ajuntament d' aquesta ciutat, tots los propietaris de suro, ab objecte de constituir una Junta que vetlli pe 'ls interessos de la classe.

Fret.—Nos escriuhen de Puigcerdá que ha refrescat notablement la temperatura en los monts de la Cerdanya, fins al punt de que molts trevalladors de la terra 's vegeren en la precisió de tenir que plegar sos trevalls, per no puguer resistir la cruesa del vent.

Cullitas.—La del oli ha sigut considerable aquest any en tota la provincia, podent assegurar que de molts à n' aquesta part no se n' havia vist una de semblant.

Si las plujas no ho destorban, per are promet també esser molt abundosa la del blat, si bé no s' espera que arrivi à donar los resultats de la passada.

Protesta.—Encara que no siga mes que pera cumplir lo promés, dirém alguna cosa respecte à la protesta formulada pe 'l destituit Ajuntament d' aquesta capital ab motiu dels termes fins à cert punt ofensius en que están concebuts los oficis de destitució.

Lo document (com ja diguerem en lo número del DIARI del diumenge) podria estar mes ben escrit puig se ressent de monótono y lleuger y li falta aquella virilitat d' estil y aquell tò enérgich y contundent que son propis de tot escrit endressat al públich ab pretensions de solemne protesta. Encara que no es literat lo Sr. Héras

assessor del destituit Ajuntament, à qui s' atribueix la paternitat de dit document, creyém que haguera pogut lluirse un poch mes en s' redacció, feta (volém axis creureho) bastant corra cuyta y ab notable negligencia.

En quant al fondo de la protesta, dexan apart algun rasgo de pueril y exagerada expansió com es lo referent à las molts milloras que s' atribueix l' Ajuntament protestant, qua iniciativa prengueren anteriors corporacions, s' prova hasta la evidencia que 'l governador d' Girona (nomenat interi) Sr. Moradillo, ha fe lo que s' en diu tocá solemnement lo violon à fundar en l' article 189 de la ley municipal l' acte de suspensió de que 'ls senyors protestants han sigut objecte. Efectivament dit article prevé que sols podran ser suspesos los regidor «quan cometin extralimitació grave ab carácter politich» y encara aquesta acompanyada de certas circumstancias.—Los oficis de suspensió están fundats únicament en suposats descuits y faltas de carácter administratiu; ergo (com diria un estudiant de Sant Martí), la suspensió es completament ilegal y falta de base.

Respecte à la destitució, à que sols pot donar lloch la formació d' espedient gubernatiu y en aquest cas fallada pe 'ls tribunals ordinaris, l' Ajuntament suspés alardeja (ab rahó ó sense que en aixó nosaltres no hi entrém per ara) de tenir la conciencia molt neta y molta tranquilidat d' esperit, y acaba la protesta demostrant sa confiança en que la suspensió decretada no mereixerà la aprobació del Consell d' Estat.

De totas maneres, no entrant en certs detalls de la indicada protesta que nosaltres podriam rebutjar, lo lliberalisme del ex-diputat independent Sr. Moradillo, ha quedat bastant marcat ab la cansó que li acaban de cantar los senyors del Ajuntament suspés. Lo cert es que 'l Sr. Moradillo, que ja comensa à mal fiarse dels falsos fonaments que l' aguantan, está buscant lo que no ha trovat encara. Tan va 'l cantí à la font que ve que 's trenca. ¡Cuidado ab los bossins, Sr. Gobernador!

Destitució.

L' ajuntament nombra per ordre gubernativa de la vila de Castelló d' Ampurias (formant situació lo senyor Sagasta y governant la provincia l' inclit constitucional ex-independent senyor Moradillo) ha destituit del carrech de Secretari à nostre estimat amich l' apreciable poeta y conegut demócrata don Salvadó Genis, fundantse en que... aixís ho ha tingut per convenient. Creyém excusats los comentaris, que 's farà 'l bon criteri de nostres lectors.—En cambi de la destitució, podem comunicar als que s' interessan pe 'ls castellanins que ha sigut nombrat en reemplás del senyor Genis lo conegut y célebre director d' un tros de paper idiomicida imprés en Figueras y publicat en lo poble de Sant Miquel de Culera ab lo nom de *La Voz de Culera*. L' agraciado (ó desgraciado, que tot es igual en lo cas present) se diu Bartomeu de Vera.

En lo poble de Culera (ó Colera segons lo periódich pudibundo) te molta propietat lo senyor Moradillo. ¡Com comprometen los amichs à las personas elevadas à certas alturas!

Cessantia.

Y va seguint la razzia en aquesta provincia contra 'ls mateixos que figuraban en lo partit constitucional. Lo senyor Ros (Sagimont) ha sigut declarat cessant en son càrrech de Inspector d' ordre públich d' aquesta capital.

Malaltia.

Nostre apreciable amich lo conegut demócrata d' aquesta capital don Francesch Loperena, está malalt de alguna gravetat fa ja molts dias, habent suferit varias recaigudas després d' haberse iniciat millora per diferents vegadas.—Fem los mes sencers votos per la millora del senyor Loperena, per qual salut s' interessan sos numerosas amichs y coreligionaris d' aquesta ciutat.

Ensorrament.

Avants d' ahir va ensorrase lo sostre d' una casa en Figueras, resultant feridas una dona y una noya. Una y altra pertanyian à familias conegudas d' aquella important població.

LLEYDA 30 de Mars.

Als nostres lectors de Lley

da. — Desd' avuy queda instalada la nostra Redacció y Administració en la plassa de la Constitució, núm. 21, entressuelo. Allí podran dirigir-se tots los nostres suscriptors pera fer las reclamacions que cregan oportunas. Un saludo als colegas locals oferintlosi lo nostre petit concurs en quant sia d' utilitat pe 'l país.

Gabinete adontálgich. — Acaba d' establirse en la nostra ciutat un gabinete adontálgich, montat ab todas las reglas del art y que pot satisfacer las aspiracions del més exigent. Aquest nou establiment perteneix als germans menors Bau, suficientment coneguts en altrás poblacions de Catalunya y Aragón, ahont han deixat felissos recorts en cuants pacients de la boca han tingut que recorre als seus coneixements y pericia. Rebin, donchs, la nostra enhorabona, segurs com estém dels alivis que sabrán donar á tots quants se vegin precisats á acudir á son gabinet.

Productos á favor de Puigcerçós. — La funció donada la nit del diumenge per la Societat Literaria y de Bellas Arts á favor dels vehins de Puigcerçós ha produhit la suma de 382'25 pessetas. Doném las grácias á la expressada Societat en nom de las desgraciadas personas que veuhén amenassadas las sevas habitacions y acabada la seva tranquilidat.

Vacant. — Se troba vacant la plassa d' administrador en lo ram de consums, dotada en 1,500 pessetas, la qual deu provehirse per concurs.

E. P. D. — Avans d' ahir, després d' una llarga y penosa malaltia, morí 'l jove don Miquel Sanmartí y Bassi, fill polítich d' una germana del nostre estimat amic Werhle. Sa pèrdua ha sigut molt sentida per tots quants habian tingut lo gust de tractarlo y apreciar sas bonas qualitats.

Nos associém al dolor de sa familia y numerosos amichs, y molt particularment al de sa desconsolada viuda.

Flora donas. — Als sermons que cada vespre á las 7 predica lo reverent pare Gassó de la Companyia de Jesus, no s' hi permet l' entrada sino als homes. Un parell d' individus d' ordre públich situats á la porta de la Catedral impedeix lo pas á las pobras donas que 's quedan al carrer sens poder saber lo que 's diu dintre.

¿Per qué no voldrá aquest jesuita á las donas?

Intransitable. — A conseqüencia de las últimas plujas está poch menos que intransitable lo carrer de la Democracia per las moltas elaperas y fanch que hi ha. Ahir hi volcá un carro y estigueren exposats á lo mateix tots quants passaren per dit carrer. Convindria que s' omplissin los clots ab pedra matxacada y se milloressin las condicions de pas en lo citat carrer.

Al mateix temps que cridém l'atenció de nostre Municipi sobre 'l carrer de la Democracia, li demaném que fassi girar una visita sobre 'ls carrers de la Palma y altres que necessitan ab tota urgencia reparació.

Rumors. — Se diu que dintre poch van á ser paradas las obras que d' alguns dias en aquesta part se verificaban ab activitat en la contrucció del nou teatro. Sembla que 'l nostre Municipi se troba sens recursos per continuarlas.

Prado Catalan. — Son moltes las milloras que s' están fent en lo teatro d' istiu situat en las aforas, entre la Porta del Príncep y l' Estació del ferro-carril. A sos actius y celosos empressaris senyors Salduga, Castanera y altres, deurá Lleyda l' embelliment d' un lloch de recreo tan útil y agradable, com ho es lo Prado Catalan.

Atropell. — En las aforas de la Porta del Príncep, fou maltractat un jove per un municipal, qui per causa molt fútil la emprengué á trompadas, indignant á quants presenciaren lo fet. Si 's castiguessin seriament aquets abusos, la autoritat seria mes respectada del que ho es.

Portal de Fernando. — ¿Quant se tirarà á terra dit portal? Fa molts dias que se subastá lo seu derribo y no veyém cap picota que l' emprengue, defraudantse las esperansas del veinat y de tots quants estimém l' urgencia de portar á terme obra tan útil.

Preus corrents del Mercat del dilluns. — Blat de primera, segona y tercera classe á 74, 64 y 58 rals la cuartera. — Ordi á 22 rals la cuartera. — Panis á 34 id. — Fabas á 32 id. — Fabons de 32 á 34 id. — Monjetas de 84 á 88 id. — Farina de primera, segona y tercera classe á 18, 16 y 10 y 1/2 rals arroba catalana. — Despullas de tota classe á 15 1/2 rals cuartera doble. — Oli de 32 á 33 id. arroba, sens dret de consums. — Arrós de Tortosa á 19 1/2 id. arroba, de Valencia de 20 á 23 1/2. — Petroli á 71 id. caixa de 40 litros. — Bajejo Noruech de primera á 120 id. los 40 kilos, Islanda de primera á 148. — Sosa cáustica marca Mat á 66 rals lo quintá. — Cacahuet á 76 id. sach de 6 barquillas. — Ayguardents anisats de primera, segona y tercera classe á 26, 24 y 20 id. arroba; Sech superior á 32 y Triple á 36. — Anisat Sarcia á 50 rals arroba. — Matafaluga á 8, 9 y 10 dures quintá segons classe. — Esprits de vi pur, refinat y Holanda á 40, 30 y 24 rals arroba catalana.

TARRAGONA 30 de Mars.

Salutació. — La Redacció del DIARI CATALA en aquesta ciutat, envia un cordial saludo á la principal de Barcelona, aixis com á las de Lleyda y Girona.

Assumpto digne d' estudi. — L' Ajuntament de Tarragona té al seu servey una brigada de trevalladors per lo arreglo y conservació dels carrers de la ciutat, que deixa molt que desitjar; puig de segur que si al cap del any se contés lo que costa de jornals la citada brigada comparant la feina que fa, se convenceria l' Ajuntament que li tindria mes á compte, fer dits treballs per medi de subasta.

Supliquém als senyors que componen lo nostre Ajuntament que estudihin aqueix assumpto.

Establiment grandios. — De tal pot calificarse l' ebanisteria que los senyors Lluís y Tomás han obert en lo carré de la Unió. Un públich numerós estava admirant ahir lo rich assortit de mobles exposats los que per sa elegancia y bon gust colocan l' establiment dels dits senyors al nivell dels millors en son género de Barcelona; debent advertir, que excepció dels de fusta blanca de Vitoria, tots los demés son fabricats en los tallers de la casa. La decoració del espayós local ha vingut á carrech del pintor don Joseph Folch, molt conegut en aquesta ciutat.

Una victima de la il·lustració espanyola. — Alguns amichs d' aquesta capital varen socorrer ab una llimosna á un pobre mestre de primera ensenyansa que tingué que abandonar sa plassa en un dels pobles del partit de Berga, perque no sols no li pagaban sa curta assignassió sino que pera justificar los caciques del poble sa criminal conducta, lograren que ni un sol noy anés á estudi.

Una pregunta. — ¿De qué prové que las aguas que manan las fonts d' aquesta ciutat sigan tórbolas? Ja fa una porció de dias que observem la alteració, y per més que habém procurat indagar la causa, 'ns donan rahons més tórbolas que l' aygua mateixa. Qui pot, voldrá esplicarnos en que consisteix? Ja que 'n tenim poca, al ménos que siga clara.

Rumors. — Personas que passen per ben enteradas dihuen que d' avuy á demá serán suspesos ó destituhits los concejals conservadors que forman la majoria de nostre Ajuntament, sustituhintlos los amichs de la actual situació política.

Apa, donchs, senyors conservadors, ara que hi son á temps fassin testament y dispósinse á ben morir.

Gran millora. — Ha sigut ja presentat

al Govern Civil de la Provincia per don Cristofol Juandó, la sollicitud per la concessió d' un tranvia de tracció animal, que recorrerà los principals carrers d' aquesta ciutat. Ab dita instancia s' acompanyan los planos, memoria, pressupost y demés documents demostratius. Pera vencer en part la dificultat que presenta la gran pendent d' alguns carrers, los cotxes son de forma llaugera y molt elegant y capassos sols pera deu assientos.

Tenim la fundada esperansa de que 'l projecte será ben informat y que quant antes s' inaugurarà un' obra que tant contribuirá á la millora de la població.

Sindicat de cassa. — En la reunió que va celebrarse lo dissapte próxim passat en las Casas Consistorials per la Associació de aficionats á la cassa, foren designadas pera constituhir lo Sindicat d' aquesta capital las següents personas: Don Mariano de Castellarnau, president. — Don Anton Escofet, vice-president. — Don Daniel Planas, secretari. — Don Anton Babot, tesorero — y don Ignaci Tuset y don Joseph Alimbau, vocals.

Suicidi. — Per motius de gelosia, segons diuhén, se vegué una bona quantitat d' ácit sulfurich un pobre geperut llimpia botas, á conseqüencia de lo qual s' ha mort.

Secció de Fondo.

MOVIMENT POLITICH.

Una cosa s' haurá d' agrahir al ministeri Sagasta-Martinez Campos; lo moviment polítich que s' ha despertat en lo pays.

D' ensa que han pujat al poder, sembla que s' hagin obert las válvulas de la opinió. Y es tant lo vapor que s' escapa, que no 's diria sino que la caldera estava ja á punt d' explotar. Avuy se desvaporá l' arreplech de gasos que s' habian anat condensant en molts anys de compressió.

Lo pays deu quedar agrahit á la obertura de válvulas per duas rahons principals; primera, perque tal vegada s' ha evitat que explotés prematurament la caldera, y segona, perque donará lloch á que desaparegui la confusió que s' havia introduhit per tot arreu en los elements avansats.

Hem dit que s' ha evitat tal vegada que reventés prematurament la caldera; veyém en que 'ns fundém. Si hi hagués hagut explosió, haurian quedat drets sobre las ruinas los mateixos constitucionals que avuy governan, ab lo qual dit está que la explosió no hauria sigut res mes que una nova perturbació pel pays.

Hem dit també que donará lloch á que desaparegui la confusió que s' havia introduhit per tot arreu en los elements avansats. Aném á veure com.

Mentres la situació Canovas va mantenir tancadas las válvulas de la opinió pública, va posarse de moda lo conspirar. Dels homens polítichs de Madrid, los uns van quedarse á casa seva, y los altres van anarsen al estranger. Aquells van entregarse al silenci ó poch menos; aquestos van comensar á jugar á conspiracions.

Com era natural en lo nostre poble impresionable, los que 's deyan conspiradors van trovar tot seguit colla que 'ls seguis. Cade mes anunciaban que la cosa anava á ferse, y 'ls d' última fila no sols repetian la consigna, sino que volian ferla cada dia.

Prompte alguns avispatos de Madrid van veure que podria treures profit de tal situació, y van tractar d' aprofitarsen. Per conspirar se necessitan las forsas de tothom, y van inventar la paraula Unió. Dihent que tots los avansats debian unirse, ells, los d' última hora, los mateixos que habian trac-

trat per tots los medis de perturbar la república, van pretendre convertir en soldats seus á tots los que aspiraban á cambiar la situació.

Casualment los que pretenian per tals medis la jefatura, eran los menos indicats. Ni bandera tenian, de manera que van haver d' agafar la que aguantaban altres.

Entre 'ls demòcratas hi ha duas fraccions naturals y lógicas. La dels unitaris y la dels anti-unitaris; la dels centralisadors y la dels provincialistas. La primera está representada per los possibilistas, la segona per los federalistas. Entre aquestas duas fraccions ó partits no hi cap un tercer. Lo que pretengui serho será sempre perturbador, com perturbadors han sigut los que han volgut fundar lo que han anomenat unió democrática.

Tant los unitaris com los federalists podrian tenir diversos matisos. Los *unionistas*, per exemple, podrian ser un dels del unitarisme.

Y'ls dos partits ó fraccions deurian seguir lo seu camí, sens cuydarse per res l'una de l'altra. Podrian entre ellas discutir doctrines, sens arribar may á fer agra la discussió devant del adversari comú. No deurian pensar en unir-se ni menos en fusionarse. Si algun dia la utilitat mútua los aconsellés una aliansa, la farian ab la major naturalitat.

Doncs be; la obertura de las válvulas de la opinió, encara que no completa, fará que 's posin las cosas en lo seu punt, y que s' aclareixin las situaciones. D' aquesta expansió relativa en sortirán perdent los que volian pescar en riu revolt ab l' am de la unió é hi guanyarán los dos partits únics que tenen rahó de ser dins de la democracia.

Acabis donchs la confusió que ha regnat durant molt temps. Decideixis cada qual per uns ó altres. Los que aspirin á la democracia unitaria, vágintse ab los possibilistas; los que aspirin á acabar ab la centralisació, vagin cap al camp federal. Res de vacilacions ni res de dubtes. Recordin tots que en alguna de las repúblicas gregas, los ciutadans no tenian lo dret de permaneixen neutrals; debian declarar-se en totes las votacions per uns ó altres dels que contendian.

Si d' aixó 's convensessin tots los elements avansats y 's decidissin á obrar de la manera que aconsellem, se desvaneixen en un moment las confusions y s' acabarian las perturbacions que 'ls han portat á l' estat en que 's troban.—A.

UN BRINDIS DEL SENYOR PI Y MARGALL

En un banquet de carácter privat, celebrat moments avants de sortir lo senyor Pi y Margall de Saragossa, aquest ilustre home públich pronunciá lo següent brindis:

Senyors: aprofito aquesta ocasió per despedirme de vosaltres.

Me despedeixo ab sentiment del poble de Saragossa que fou cap del regne d' Aragó y ho será un dia d' un dels Estats de la Espanya federal. Me despedeixo ab sentiment d' un poble que deixá rastre tan fondo en la historia per la originalitat de sas lleys y de sas institucions polítiques. Me despedeixo ab sentiment d' un poble que no 'ns portá cap perturbació en temps de la República y que després va derramar la seva sanch per salvarla de la catástrofe del 3 de Janer.

Porto, no obstant, la satisfacció d' habervos trobat fermes y tossuts en vostras ideas. Propagueulas sense tregua y no tingueu por als

nostres enemichs. Las ideas creixen per la contradicció y per la lluyta; convé que 'ls nostres enemichs las ataquin pera que arrelin millor en lo cor dels pobles. Si tots tenim fé y constancia en los nostres principis, no dupteu pas que 'ls imposarem á tots los partits lo dia en que, per la conculcació de las lleys y l' arbitrariedad dels governs, la Revolució torni á trucar á las portas de la Pàtria. (*Llarchs y repetits aplausos.*)

Lo brindis que acaban de llegir 'ls nostres lectors es un modelo de claretat, concisió y de fermesa de conviccions y de carácter.

LO BANQUET DE SANTANDER.

Los demòcratas històrics de Santander donaren lo diumenge un banquet al ilustre gefe de la democracia històrica, senyor Pi y Margall. Lo presidia dit senyor, tenint á la dreta als senyors Guerra y Barrigon, representants de Valladolid, Landa, Huidobro, Maza, Bolado, Diez, Leita, Roumier, Estrani, Bravo, Anavitarte, Cortiguera é Iturraza y á l' esquerra Sanchez Perez, Coll y Puig, Bolado (Don Joaquim), Carrillo, Revilla, Fernandez, Solana, Perez, San Juan, Torre, Echevarria, Langarica y Herero.

Arribada la hora dels brindis, los iniciá 'l senyor Pi y Margall qui, després de manifestar la seva gratitud al poble de Santander per la acullida que li havia fet, expressá la satisfacció que sentia pe 'l bon esprit que regnaba entre 'ls demòcratas federalistas de la localitat, excitantlos á la organisació del partit. «En totes parts la idea federal desperta gran entusiasme; la espiga está ja madura, sols faltan segadors, sigueho vosaltres.»

Molts altres foren los que 's pronunciaren. Lo senyor Guerra de Valladolid ho feu per los mártirs del 24 Setembre del 68 y per la memoria de don Joseph M. Orense; lo senyor Coll y Puig, director de *La Voz Montañesa*, brindá pera que 'ls demòcratas de Santander seguissen la conducta aconsellada pe 'l senyor Pi y acceptant lo proposat pe 'l senyor Guerra 's rendis un homenatge de gratitud á las victimas del 24 de Setembre.

Lo banquet terminá en mitx de la satisfacció que causaba veurer tant estretament lligats en l' amor á la democracia federativa á tots los representants de Castilla la Vella reunits en Santander.

Correspondencias particulars DEL «DIARI CATALA».

Madrid 28 de Mars.

No contents ab la reunió d' avans d' ahir, ahir tornaren á unir-se los moderats comprenent al fi l' amalgama en que s' habian ficat, de difícil sortida; pero 'ls pares graves, los polítichs serios, los homes d' ordre per antonomassia, convertiren la reunió en un club mes que demagógich, tirantse, com se sol dir, los trastos pe'l cap. Basti dir que després d' insultar al respectable senyor Moyano, modelo de consiquencia y de honradesa, lo comte de Cheste—en qual casa se celebrá la reunió—tingué de treure d' ella als dissidents, que foren los que ara ingressan francament en lo partit conservador. Lo comte de Puñonrostro y sos amichs no deixan de ser moderats; pero ab aquest nom treballan pera disoldre á son antich partit, decantantse á favor de 'n Cánovas.

Los moderats, lliures dels dissidents que sols aspiraban á perturbarlo, constituhiren sa junta. No crech que prosperi ja molt aquest partit perque defensa ideas que avuy no tenen eco en

la conciencia humana á causa de ser tan reaccionarias. En altre partit que fos victima dels mateixos enganys de sos aliats, si defensés grans ó progressius ideals, la deserció dels débils ó dels deslleals seria completament beneficiosa.

La enteresa de 'n Moyano es molt ben rebuda per tot lo públich sense distinció de partits, á pesar de servir pera anacrónicas ideas. Així es que 's pensa en donarli una serenata, y ahir y avuy sa casa 's veu molt concorreguda.

Aquí 's comenta molt una noticia que corre de boca en boca com un fet consumat. Se diu que certs federalists de Reus pera constituhir comitè s' han unit als conservadors ab pactes y aliansas desconegudas. Aixó no es creible; no 's pot concebir que succeheixi tal cosa entre 'ls que *sigan* federalists. Serán conservadors, unitaris, qualsevol cosa menos federalists, cas de que la noticia siga certa.

En Balaguer, a qui se li ha ofert la presidencia del Congrés proteccionista está vacilant y no sab si acceptar ó no. Se creu que no 's resoldrà á fer res sense consultarho ab en Sagasta. Aixó dona una prova completa de la *independencia* de 'n Balaguer.

A propòsit de proteccionisme diu *El Boletín de Comercio* de Santander, aquestas paraulas que traduheixo literalment:

«No son los catalans los únics enemichs de la llibertat de comers, no; lo que son, si, los que mes tenen que perdre per son adelantament, y per aixó y per sa ilustració y sos brios combaten en primera fila defensant los intereses espanyols de que son centinellas avansats aquells fills ilustres del treball. Combateixin los lliure-cambistas á aquest poble honrat, laboriós y brau; pero tingan entes que si las provincias catalanas, honra d' Espanya, no formessin part d' ella, Espanya figuraria en últim lloch en lo concert de las Naciones. Pot ser aixó seria bó pera 'ls fins dels lliure-cambistas, pero fora un botxorno pera la nacionalitat espanyola.»

Si ab lo párrafo transcrit se fá ó no justicia á Catalunya que ho digan los castellans.

La política oficial va per dintre. Se nota un moviment de reconcentració en los elements fusionistas que significa una gran prevenció contra 'ls demòcratas. Lo moviment obeeix á consells d' en Posada Herrera de acort ab en Sagasta y tindrà sos resultats en las eleccions. Y mentres tant los demòcratas son tan astuts que continúan sent benévols ab aquest govern y brindan en sos banquets per boca del duch de la Torre.

Se saben avuy alguns detalls del banquet de Santander. Hi han concorregut quatre cents al dinar y cinch cents espectadors per no haberhi mes lloch pera la colocació de las taulas. Discursos entusiastas y 'l de 'n Pi contra la *Unió Democrática* y defensant la federació y 'l pacte calurosament aplaudit.

Los diaris democrátichs diuen que tants triunfos los deu en Pi y Margall á sa honradesa y no á sa política. Lo qui no s' accontenta es perque no vol.

X. DE X.

Paris 27 de Mars.

Molt s' ha parlat de la rebuda que M. Grevy ha fet al embaixador espanyol, volgentne treure partit en contra de las bonas relacions entre 'ls dos paissos. De la fredó ab que contestá 'l president de la República á las paraulas del embaixador ne podran judicar los vostres lectors, després de llegidas las que avuy publica 'l *Diari Oficial*, ab l' objecte de posar las cosas en son verdader terreno. L' allocució d' en Grevy diu aixis:

«Senyor embaixador: Rebo ab plaher las cartas, ab las quals S. M. lo rey d' Espanya vos acredita en qualitat d' embaixador extrazordinari y plenipotenciari prop del govern de la República francesa.

Astich segur que sabreu, durant la vostra missió, contribuir á conservar y assegurar las bonas relacions que entre 'ls dos paissos existeixen. Trobareu aquí, no 'n dupteu pas, l' estimació y la simpatia que tenen dret á esperar lo vostre carácter y la vostra persona.

Vos demano trasmeteu al vostre soberá los vots mes sincers que faig per la seva felicitat y per la prosperitat del poble espanyol.»

SECCIÓ DE ANUNCIS.

ENTERROS,
FUNERALS Y ANIVERSARIS,
ANUNCIATS PER AVUY 29.

Donya Ramona Planes de Casayas.—Missas á dos quarts matí; totas las missas de dos de nou quarts de nou á las 12 en la parroquial iglesia dels Angels.

Donya Clara Puig de Larratea.—Missas á las 10 matí en la capella del Santissim Sagrament de la parroquial iglesia de S. Agustí.

Don Joseph Durán y Sugué.—Funeral y missas á las 10 matí en la iglesia parroquial de S. Cugat.

XAROP CURATIU de la ANCIANA-
SEIGEL, procedent de la casa Scott y C.^a, Representants pera Espanya.
FARMACIA DEL GLOBO, Plassa Real.

DISPESAS. Per menjar y dormir, St. Fernando, 52, fonda, Barceloneta.

FERRO DIALISAT CASES.

Recomenat per la classe mèdica contra la anèmia, clorosis, escauació, debilitat, leucorrea, etc. A ventatja 'ls demás preparats de ferro per no tenir olor, sabor ni ennegrir jamay las dents, essent flerat per los estòmachs mes delicats. Reemplassa ab ventatja al Ferro Bravais.

11. Al per major, Farmacia de Avinyó y Cases, plassa de la Llana, —Barcelona: Al detall en quasi totas las farmacias.—Preu 3 pessetas pot.

GRAN ESPECIALITAT DEL DR. CULLA.

ES INFALIBLE

Per la curació radical de las enfermetats venèreas, sífilíticas, escrofulosas, herpes, totas las de las vias urinarias, mal de pedra, tumors cancerosos, lúpias, y totas las úlceras, per crónicas que sigan, sens instrument de tall Milers de malalts curats en América y Madrid.—Consulta mèdica tots los dias de 10 á 12 y de 6 á 7 tarde.—Carrer Nou de la Rambla, núm. 62, pis 1.er

PIANOS nous y ventureros, se venen en lo dipòsit de J. Pagés; se adverteix que 's donan mes baratos per ser propis y no de representació. Sant Sever, 1, 1.er

GRAN DIPOSIT y venda de llits tornejats, somiers y altres mobles, ápreu de fábrica. Carrer de Dou, 3, cantonada al del Carme.

Variat assortit. Mantas de llana per llits, alfombras, telas ootons á preus molt reduhits. Raurich, 16, y Euras 10, travessia del carrer de Fernando.

ARA ES POSITIU.

Los ulls de poll y duricias se curan á voluntat del pacient ab l' Elixir de Garriga.

De venda en sa farmácia, carrer de Sant Antoni Abat, n.º 25.

CURACIO DE LAS MALALTIAS DE LA VISTA.

Tractament especial que esclueix cáustichs y operacions. Grans y positius resultats. Consultas de 12 á 2 y de 6 á 8.

ASALTO, 27, primer.

Gratis als pobres, de 3 á 4.

LA TOS CURADA PER 4 RS.

TOS. Curació prompta y alivi instantáneo, ja previnga del pit ó costipats ja tinga per causa la inflamació de la sang, prenent las PILDORAS BALSAMICAS DE VALLDOSERA pera la TOS. LA TOS per crónica, antiga ty rebella que sia, se alivia moltissim quan se cura per medi de las PILDORAS BALSAMICAS pera la TOS. Pera la Tos dels noys, ó sia catarro, hi ha una Crema Pectoral que produheix excelents resultats. Diposit en casa del autor, Farmacia de Valldosera, Ponent, 42, frente al carrer de la Palma.

LA PREVISION.

Societat anónima de segurs sobre la vida
A PRIMA FIXA.

Domiciliada en Barcelona.

PLASSA DEL DUCH DE MEDINACELI, 8
CAPITAL SOCIAL 5.000,000 de pessetas.

JUNTA DE GOBERN.

PRESIDENT:

Exm. Sr. Marqués de Palmerola.

VICE-PRESIDENT:

Exm. Sr. D. Isidoro Pons.

VOCALS:

Exm. Sr. D. Joseph Ferrer y Vidal.

Sr. D. Joseph Canela y Reventós.

Sr. D. Joseph Amell.

Exm. Sr. Marqués de ciutadilla.

Sr. D. Pelayo de Camps, Marqués de camps

Sr. D. Ramon de Siscar.

Sr. D. Llorens y clerch.

Sr. Eusebi Güell y Bacigalupi.

Sr. Marqués de Montoliu.

Exm. Sr. D. camilo Fabra.

COMISSIO DIRECTIVA.

Sr. D. Fernando de Delás.

Sr. D. Joseph Carreras y Xuriach.

Sr. D. Robert Robert y Suris.

ADMINISTRADOR.

Sr. D. Simon Ferrer y Ribas.

Aquesta Societat se dedica:

A constituhir capitals pera la formació de dots, redenció de quintas y altres fins análichs; segurs de quantitats pagaderas á la mort del assegurat, constitució de rendas vitalicias immediatas y diferidas, y dipòsit devengant interès.

Aquestas combinacions son de gran utilitat pera totas las classes socials.

La formació de un capital, pagader á la mort d' una persona, convé especialment al pare de familia, que desitxa assegurar, fins després de sa mort, lo benestar de sa esposa y de sos fills; al fill que, ab lo producte de son trevall, manté á sos pares; al propietari que vol evitar lo fraccionament de sa herencia; al que habent contret un deute, no vol dexarho á carrech de sos hereus; al que vol deixar un llegat sens desmembrar lo patrimoni de sa familia, etc., etc.

Una renta ó capital de supervivencia es util á tota persona que essent lo sostent d' un altra, vol evitar que una mort prematura la deixi en la miseria.

Lo segur temporal es la millor garantia de crédito.

Los segurs mixtos tenen las mateixas ventatjas que 'ls en cas de mort per la vida entera, ab la diferencia de que, si la persona assegurada viu al venser lo plasso que previamente se determini, lo capital será cobrat per la mateixa persona ó per sos hereus, si moris avants. Es aplicable á la formació de dots, redenció de servey militar, pago de deutas en época fixa, etc., etc.

Las rendas vitalicias son molt convenientas pera las personas de edat avanzada que desitxin aumentar sos recursos durant la vida. Las rendas vitalicias diferidas son de gran utilitat pera 'ls que vulgan aumentar son benestar en la época en que sos anys no 'ls permetin dedicarse al trevall.

Los segurs de capitals diferits proporcionan la constitució de una manera poch sensible, de capitals, apreciables á varios fins, en épocas determinadas y especialment pera lliurar als joves de la quinta.

En la major part de las combinacions, los assegurats participan dels beneficis de la Companya.

Altras molts ventatjas que seria llarch enumerar ofereixen aquestas combinacions.

Pera obtenir detalls y prospectes dirigirse á la Administració d' aquesta societat, plassa del Duch de Medinaceli, número 8, principal.

GABINET. Pera la curació de las enfermetats venèreas, sífilíticas de la matris y dels noys. Plassa del Angel, número, 4 y 5 2.º; Consulta de 11 á 3.

FABRICA

DE FARINA DE GALETA

y PULVERISACIÓ de tota classe de minerals,

DROGAS Y ARTICLES COLONIALS

MOTOR Á VAPOR DE

RAFEL DEXEUS. Carrer de Sicilia, núm. 187.

DOMENECH, carrer Ampio, 21. Novas y acreditada^s máquinas pera cosir y fer mitja, ab peddal, nomenat *higientich* per sa gran llaujeresa y preus á gust del comprador.

BESCUITS-VIÑAS

ADMETLLATS á la Canyella, á la Vainilla, á la Yema y al Llimó.
De venda en las confiterias y tendas de comestibles.—Diposit, 16, Avinyó, 16.

VACUNACIÓ DIRECTA DE LA VACA

Lo dilluns y dimars de 2 á 4 de la tarde, hi haurà vacunació directa en l' Establiment del Dr. Anet. (Carrer ample 80. 1.ª) introductor y propagador de la vacuna animal en Espanya.

TELÉGRAMAS

Noticias del exterior

Segons los darrers telégramas dels diaris estrangers.

Proclamació de la Rumania en regne.—La Cambra de Diputats y lo Senat de Rumania han votat per unanimitat lo següent projecte de Lley: «Article primer.—La Rumania pren lo títol de regne. Lo príncep Carlos 1.º pren per ell y sos successors lo títol de Rey de Rumania.—Article segon: L' hereu del trono portará lo títol de príncep reyal.»

Lo dia 26 de aquest mes, anaren lo Senat y la Cambra en cós á felicitar al príncep y á sometreli dit projecte de Lley. Tota la ciutat de Bucharest estava guarnida y la població en massa aclamaba al príncep com á Rey. Lo príncep acceptá las felicitacions dels cossos legislatius y en mitx del mes gran entusiasme, sansioná la Lley.

Manifest imperial del nou Czar.—Porta aquest la fetxa del 26 del corrent y te per objecte regular la regencia. En ell se disposa que en cas de morir l' Emperador avans d' arribar á la major edat l' hereu del trono, la regencia passi al gran duch Vladimir. Si l' hereu del trono mort avans de ser major, lo gran duch continuarà en la regencia fins que sigui major de edat lo segon fill del Czar. La Emperatriu ó Czarina exercirá la tutela ligitima sobre tots los fills.

Novas de Capetown.—Lo dia 26 del present mes tingué lloch en lo Basutoland un fort combat que durá més de sis horas, essent indecis son resultat. D' ell sortiren gravement ferits lo coronel Carrington y molts altres oficials inglesos.

Lo dia 25 arribaren Kruger y 'ls altres gefes Boers á Capetown allotjantse ab lo president Brand á l' hotel Peough.

Lo dia 27 una diputació de refugiats del Transvaal fidels á la Inglaterra habia de tenir una entrevista ab lo general Wwood.

La nihilista Sofia Perovskaia.—Desde l' any 1878 que la polisia russa venia buscant á aquesta dona y per fi la agafá 'l dia 22 de aquest mes. Habia pres part en lo atentat comés en Moscou, lo primer de Desembre de 1879 contra l' Emperador Alexandre II y també 'n prengué en lo del dia 13 dels corrents, per lo qual será jutjada al mateix temps qu' els altres autors de aquest últim.

Telégramas particulars.

Madrid 28. á las 5'30 tarde.—S' atribuyeix al senyor Albareda lo propòsit de trasladar á Madrid la Escola de ingenyeros industrials existenta en Barcelona.

L' Ajuntament de Madrid disposa pera l' primer d' Abril lo pago del cupó del empréstit Erlanger,

FLORA.

Gran Café Restaurant y Parque, situat en la carretera de Sant (Cugat Jusepés). Desde avuy lo seu dueny lo Sr. Ricart, ha confiat lo servey del Restaurant á carrech del molt reputat cuyné Florenti Cervera, servirse esmorsars, dinars y brenas desde 8 rals, en los vastos salons y glorietas de que disposa 'l local. Hi haurá salons pera familias y se servexan menjars á domicili.

BASAR COLON.

Carrer Nou de la Rambla, 8.

Se restauran y adoban candeleros, rellotjes de taula y figuras de bronzo.

Madrid 28, á las 9 nit. Se han aprobat las ternas pera provehir los curats vacants en la diócesis de Barcelona, habent sigut nombrats los proposats en primer lloch de las ternas.

Lo senyor Armesto no accepta lo govern civil de Santander y será nombrat pera aquest carrech lo senyor Frago.

En Consell de ministros s' ha negat 'l indult á los reos de Badajoz, á causa de la enormitat dels crims comesos.

Madrid 28, á las 9'15 nit.—En Consell de ministros s' ha acordat lo nombrament d' una comissió composta de dos notables ingenyeros y un Conseller d' Estat, presidits pe'l senyor director d' Obras públicas, pera que vagin á Barcelona é informin al govern imparcialment sobre 'l enllás dels ferro-carrils pe'l carrer d' Aragó.

Han sigut nombrats: president de l'Audiencia de Madrid, don Pau Mateo Sagasta; de la de Barcelona, don Victor Lopez; de la de Sevilla, lo senyor Enjuto. També s' acordá en dit Consell, lo nombrament del senyor Borrajo.

Madrid 28, á las 9'20 nit.—Han pres part 400 personas en lo banquet autonomista de Santander.

Lo senyor Pi y Margall confirmá las declaraciones que feu en Saragossa, repetint los atachs contra los radicals y 'ls figueristas.

Los moderats historichs se reuneixen demá pera dirigir una circular als comités de provincia ab lo propòsit d' activar la seva organissació.

Madrid 29, á las 5'15 tarde.—Ha sigut admesa la dimissió á don Fernando Alvarez del carrech de president de la Junta de la cuestió llanera y naviera y 'l reemplaça don Servando Ruiz Gomez. Se anuncia la dimissió del senyor Balaguer del carrech de vice-president de la citada Junta.

Bolsa.—Consolidat, 21'25.—Bonos, 101'15.—Subvencions, 42'55.

Madrid 29, á las 5'30 tarde.—S' insisteix en que lo senyor marqués de Bedmar sustituirá al senyor duch de Sexto en lo carrech de majordom major de palacio.

Avuy ha arribat á Valladolid lo senyor Pi y Margall y demá será obsequiat ab un banquet per los autonomistas.

Han sigut posats en capella los reos de Badajoz.

Madrid 29, á las 9 nit.—Lo senyor Gasset, propietari y director del periódich *El Imparcial*, ha acceptat una senaduria vitalicia que lo Govern li ha ofert.

Paris, 29.—Los nihilistas volaren lo gasómetro de Sant Petersburg, burlant la vigilancia de la policia.

Lo procés contra 'ls autors del assassinat del Emperador Alexandre II, comensará lo dia 7 de maig.

Es gran la emoció que reyna entre 'ls nihilistas ab motiu del arrest de Sofia Perovskaia. Lo comité revolucionari ha repetit que 'l nou Czar será assassinat si aquella es condemnada á mort.

Ahir nit se cremá 'l teatro de Modena duas horas antes de comensar la funció. L' edifici quedá completament destruhit, pero no hi ha que lamentá cap desgracia personal.

Se desmenteix qu' estiguin d' acort Rusia y Alemania, pera obrar mancomunadas contra las societats nihilistas.

Paris, 29, á las 5 tarde.—En los passillos del Palacio Borbon se diu que la comissió parlamentaria que ha de informar respecte á la proposició Bardoux, no podrá presentar son dictamen á la Cámara ab la premura que 's desitjaba.

Avuy s' ha ocupat la Cámara del projecte que determina las horas de treball en las fábricas.

Segons noticias de Constantinopla 's té la confiansa en los círculs diplomáticos de aquella capital, que tant Grecia com Turquia s' conformarán ab lo trassat de la frontera que 'ls sensenyalen los embaixadors y que 's suposa será 'l que ha sugerit M. Gochen, gracias á lo qual quedarà resolta pacíficament la qüestió que separa aquells dos pobles.

AFECCIONS METEOROLÓGICAS.

BARCELONA.

Dia.	Hora.	Termómetro Centígrado.	Barómetro Aneroides.	Higrómetro Saussure.
27	10. n.	11	753	88
28	7. m.	10	754	89
»	2. t.	19	754	78

BUTLLETI ASTRONÒMICH

per I. MARTÍ TURRÓ.

30 Mars 1881.

ESTRELLAS	Polar.	Aldebará	Cabra.	Rigel.
al				
MERIDIA	0h 42' T	3h 57' T	4h 35' T	4h 36' T
Bertelgense.	Sirius.	Castor.	Procyon.	Régulus.
5h 16' T	6h 06' T	6h 53' T	7h 00' T	9h 28' T
Espiga.	Arturo.	Antares.	Wega.	Altair.
0h 44' M	1h 36' M	3h 48' M	5h 57' M	8h 09' M
PLANETAS y constelacions en que 's troba.	Mercuri.	Venus.	Marte.	Júpiter.
	Acuario.	Aries.	Acuario.	Piscis.
Saturno.	Urano.	Neptuno.	Sol.	Lluna.
Piscis.	Leo.	Aries.	Piscis.	Piscis.

SOL.—Ix á 5h 47M—se pon á 6h 23'

LLUNA.—Ix á 5h 15 M—se pon á 6h 37' T